

LEX WERKT NA ZIJN PENSIOEN NÓG HARDER

'Ik zou niet weten waar de rem zit'

"Ik ben net terug van een reis naar Flores en Papua, twee eilanden ten oosten van Java, Indonesië. Veel vrouwen, vaak jonge moeders, sterven er onnodig aan baarmoederhalskanker. Heel verdrietig. Maar het motiveert me ook. Ik zie het als mijn persoonlijke missie dit virus wereldwijd uit te roeien. Daar ga ik mee door zolang het kan."

De een schrijft zich in voor een cursus beeldhouwen. De ander vertrekt met zijn stacaravan naar de Costa Brava. Ons pensioen geeft ons de tijd en de ruimte ons leven een nieuwe impuls te geven. Maar wat als je werk je nog steeds de allergrootste voldoening geeft en je met pensioen moet? Lex Peters (67) legde zijn functie als hoogleraar gynaecologie en specialist gynaecologische oncologie neer, maar ging dubbel zo hard door met hetgeen hij het liefst doet: mensen helpen. Zo is hij tegenwoordig, naast het begeleiden van promovendi en het geven van colleges over zijn specialisme chronische buikpijn, vooral druk met met zijn eigen stichting, de Female Cancer Foundation.

'DIT IS MIJN LEVENSWERK'

Lex: "In totaal werk ik minder uren, maar de uren die ik maak zijn nog meer hart en hoofd. Ofwel, ze hebben meer zin én potentie. Voorheen woonde ik bijvoorbeeld vergaderingen bij waarvan ik dacht: 'Hm, wat doe ik hier precies?' Ik was meer onderdeel van een stramien met bijbehorende verplichtingen. Los daarvan: het feit dat ik nu de drijvende kracht achter het geheel ben, zorgt er tevens voor dat het me minder snel loslaat. Voor het eerst in mijn leven lig ik 's nachts wakker. Over nieuwe landen waaraan we aandacht moeten besteden.

'Ik krijg er ontzettend veel energie van'

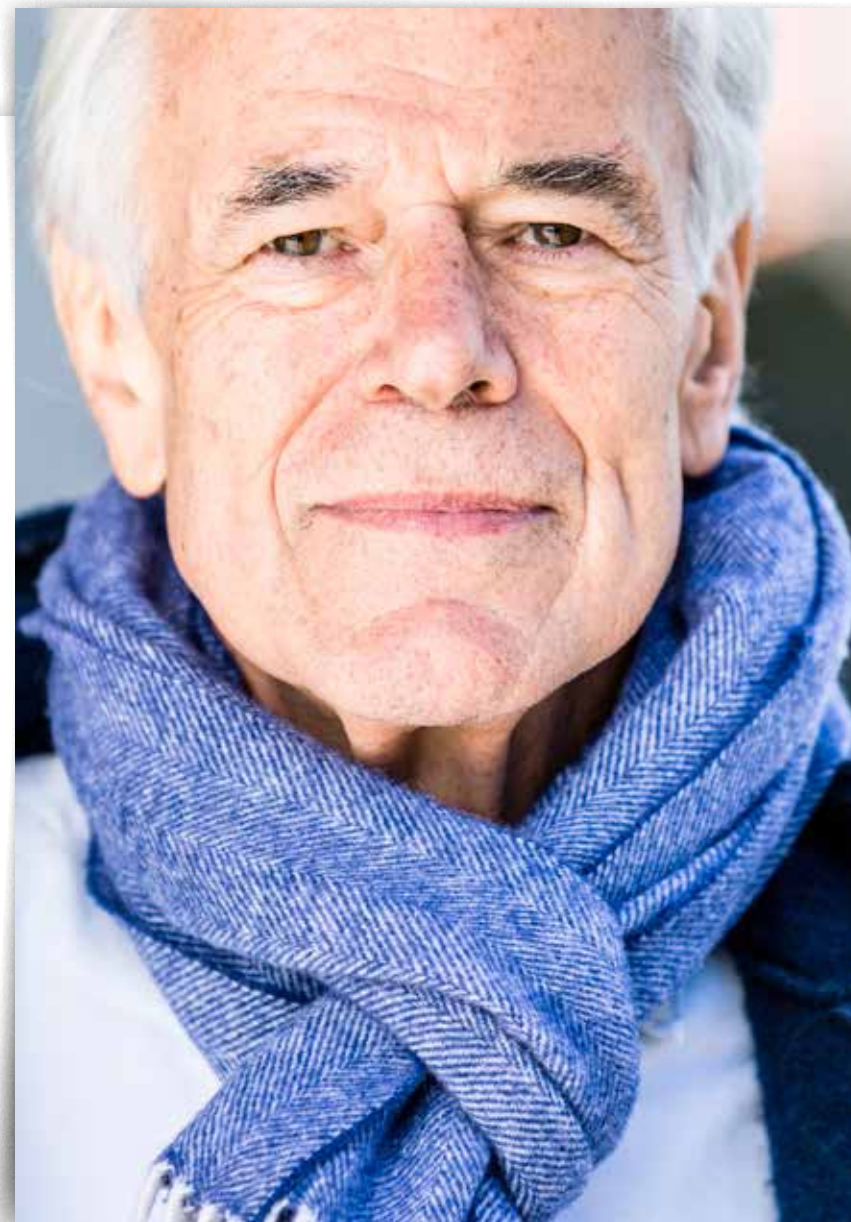
het verschil - hoe klein soms ook - te kunnen maken. Het zaadje voor de stichting werd in ieder geval ergens jaren zeventig gelegd toen ik als tropenarts in West-Kenia werkte. Ik zag daar zo veel vrouwen met baarmoederhalskanker in een dusdanig gevorderd stadium, dat ik niets meer voor ze kon doen. Verschrikkelijk, want ze zouden niet alleen vroegtijdig en zeer pijnlijk komen te overlijden, ook van hun kinderen zou niets meer terechtkomen. Wanneer je kijkt naar de rol van de vrouw in het gezin en de gemeenschap, dan is de impact van het verlies van een moeder daar vijfmaal zo groot als hier. En het allerergste was, dat ze gewoon allemaal nog hadden kunnen leven. Afwijkende cellen in de baarmoedermond kun je namelijk heel gemakkelijk met behulp van een wattenstaafje gedrenkt in tafelazijn signaleren. Wanneer je deze cellen vervolgens ter plekke

Over nieuwe teamleden die ik moet zoeken.

Het zit zo in mijn hart... Dit is mijn levenswerk. Dat kun je niet half doen, laat staan er zomaar ineens uitstappen. Trouwens, ik zou niet eens weten waar de rem zit."

ZENDINGSDRANG

"Geen idee waar die drive precies vandaan komt. Mijn vader was dominee. Misschien heb ik een bepaalde zendingsdrang van hem geërfd. Zou kunnen. Ik raak sowieso snel emotioneel bij dingen betrokken en vind het prettig

bevriest met vloeibaar stikstof, kunnen ze niet meer uitgroeien tot baarmoederhalskanker. Dat is alles!"

6 MILJOEN VROUWEN

"Dus toen ik na de nodige promoties - gynaecoloog, gynaecologisch oncoloog en hoogleraar gynaecologische oncologie - de juiste kennis op zak had en vervolgens een subsidie van de universiteit kreeg, greep ik die kans met beide handen aan. En zo ontstond eind jaren tachtig de Female Cancer Foundation, met als missie: een wereld zonder baarmoederhalskanker creëren. En dat is zeker reëel, want het is een virus. Dat betekent dat je het met een vaccinatie kunt bestrijden en dat het meestal meer dan tien jaar duurt voordat een normale cel een kanker cel is. Met andere woorden: je kunt op talloze momenten interveniëren. In de afgelopen tien jaar hebben we al ruim zes miljoen vrouwen voorgelicht, bijna 12.000 mensen getraind en bijna 400.000 vrouwen gescreeend."

DOORGESCHOTEN IN IDEALISME

"Eerlijk is eerlijk, in het verleden schoot ik wel eens door in mijn idealisme. Het was bijvoorbeeld onverantwoord mijn kinderen mee te nemen naar de tropen. Mijn dochter had een darmziekte waardoor ze afhankelijk was van bepaalde dieetvoeding. Lang verhaal kort: mijn ex-vrouw moest uiteindelijk met haar overvliegen voor een medische behandeling. En zo zijn er meer dingen... Alleen, die tijd kan ik niet meer terugdraaien. Het scheelt dat mijn huidige vrouw zich met dezelfde drive inzet voor kinderen in achterstandssituaties in ontwikkelingslanden. Ze treedt op als clown, terwijl ze daarvoor in de advocatuur werkzaam was; een mooi verhaal op zich. Waar mogelijk vergezelt ze me tijdens mijn reizen, al is haar agenda misschien nog wel drukker dan die van mij. In dat opzicht hoeven we elkaar niets uit te leggen. Heel prettig."

'HET BLIJFT WRINGEN'

"Toch probeer ik wel degelijk bepaalde dingen anders te doen. Meer tijd voor de kleinkinderen vrijmaken bijvoorbeeld. De stroop van de pannenkoekboot zit tegenwoordig met enige regelmaat in m'n oorschelp. Al weet ik niet of ik een heel goede opa ben, hoor. Het blijft wringen wanneer zij die hele doos met speelgoed in één keer over de vloer leeggooien. Tja, lichte controledrang hè? Daarentegen vind ik het niet erg dat ik ouder wordt. 67 is een prachtige leeftijd en het feit dat ik iets vaker last heb van kleine kwaaltjes en net even wat meer pauzes moet inlassen... Ach, daar kan ik prima op anticiperen. Al geven die trips me juist ontzettend veel energie. Net als al het andere werk voor de stichting. Om die reden maak ik mezelf bewust nog niet onmisbaar, maar er komt natuurlijk ooit, ergens ver weg, een moment dat ik een stap terug moet doen. Ook dat is niet erg: dan ga ik lekker naar al die films en tentoonstellingen die er nu bij inschieten!" ■